

**Finansuoja
Europos Sąjunga**

Erasmus+ projektas „Mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymas pamokose ir mokyklos popamokinėje veikloje“ Nr. 2024-1-PL01-KA220-SCH-000247484

PAGALBOS GAVĖJA WĘGORZEWO SAVIVALDYBĖ

**Autorius: Joanna Soćko, Anna Gocłowska
Giżycko rajono švietimo plėtros centras
Licencija CC0**

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga

3 diena
Socialiniai ir pilietiniai gebėjimai
Ekspertė ir trenerė - Joanna Soćko, Anna Gocłowska
Vadovaujanti organizacija - Radzieje pagrindinė mokykla

1. Socialinių ir pilietinių gebėjimų apibrėžimas
2. Su šia kompetencija susijusios būtinos žinios, įgūdžiai ir nuostatos.
3. „Socialinės ir pilietinės kompetencijos“ svarba asmeniniam ir socialiniam asmens bei visuomenės vystymuisi.
4. Mokyklos raidos kryptys, skirtos mokinių „Socialinei ir pilietinei kompetencijai“ stiprinti.
5. Mokinio „Socialinės ir pilietinės kompetencijos“ ugdymas kaip kiekvieno mokytojo užduotis.
6. Pamokų, padedančių ugdyti „Socialines ir pilietines kompetencijas“, vedimo būdai.
7. Popamokinės veiklos rūšys, padedančios ugdyti „Socialines ir pilietines kompetencijas“.
8. Priemonių, skirtų „Socialinių ir pilietinių kompetencijų“ lygiui matuoti, konstravimas.

Pagrindinės kompetencijos savybės.

- Visi pagrindiniai gebėjimai laikomi vienodai svarbiais asmeniniam tobulėjimui.
- Daugelio šių gebėjimų sritys sutampa ir yra tarpusavyje susijusios, o vieno gebėjimo įgūdžiai padeda įgyti kito gebėjimo.
- Kai kurie iš jų yra tarpdalykiniai arba tarpdalykiniai (pavyzdžiui, IRT kompetencija, verslumas, pilietiškumas, kultūrinė raiška ir mokymosi mokytis kompetencija).
- Kalbiniai (raštingumo), matematiniai ir (IRT) gebėjimai yra mokymosi pagrindas.
- Mokymosi mokytis įgūdžiai skatina visas kitas mokymosi veiklas.
- Kai kurie gebėjimai yra svarbiausi visiems aštuoniems gebėjimams (pavyzdžiui, kritinis mąstymas, kūrybiškumas, iniciatyvumas, problemų sprendimas, rizikos vertinimas, sprendimų priėmimas, emocijų valdymas).

Paskaita

Efektyvus mokymasis

- Matomas mokymasis,
- Profesorius Johnas Hattie Pasirinkti blogi holistinės švietimo reformos vairuotojai,
- Michael Fullan EBPO ataskaita "XXI amžiaus besimokančiųjų mokyklos".

Widocznie uczenie się (Visible Learning) Profesorius John Hattie Oklando universitetas Naujoji Zelandija, Melburno universitetas, Australija,

- - 15 metų tyrimų,
- - 52 000 apklausų,
- - apie 200 milijonų mokinių,
- - 800 švietimo tyrimų metaanalizių sintezė.

FAKTORIAI, VEIKIANTYS STUDENTŲ MOKYMO EFEKTYVUMĄ Profesorius Johnas Hattie (Oklando universitetas, Naujoji Zelandija; Melburno universitetas, Australija) atliko daugiau nei 900 švietimo tyrimų metaanalizių. Jis nustatė veiksnius, darančius įtaką pasiekimams.

Didelį poveikį darantys veiksniai:

- Formuojamojo vertinimo teikimas,
- Tarpusavio mokymas,
- Grįžtamasis ryšys,
- Mokytojo ir mokinio santykiai,
- Ankstesni pasiekimai,
- Mokymosi įgūdžiai,
- Mokymo strategijos.

Mažo poveikio veiksniai:

- namų ruošos darbai,
- finansai,
- klasės dydžio mažinimas,
- užklasinė veikla,
- skirstymas į grupes pagal gebėjimus,
- pirminis mokytojų rengimas,
- mokytojų dalykinės žinios,
- klasių kartojimas.

Gerai vairuotojai švietime - M.Fullan

- vidinė motyvacija,
- mokymo tobulinimas,
- komandinis darbas.

Blogi vairuotojai švietime - M. Fullan

- atskaitomybė
- atskirų mokytojų kokybė, atskirų vadovų kokybė
- technologijos
- fragmentiškos strategijos

Ko reikia, kad sukurtume XXI amžiaus mokyklas?

Pagrindiniai elementai:

Ko reikia, kad sukurtume XXI amžiaus mokyklas?

stiprūs mokyklų direktoriai, kurie mokyklose sukuria sąlygas mokymuisi,
mokytojai, kurie pasitiki savo veiksmingumu ir yra pasirengę diegti naujoves.

EBPO ataskaitos "Mokyklos XXI amžiaus mokiniams" išvados

- Efektyvaus vadovavimo mokykloms skatinimas
- Mokytojų pasitikėjimo savimi stiprinimas
- Tarpasmeninių santykių mokykloje plėtojimo rėmimas
- sąlygų naujovėms kurti sudarymas
- veiksmų nuoseklumo užtikrinimas

Efektyvus direktorius / efektyvus vadovas

- "pirmasis mokytojas"
- daugiausia dėmesio skiria mokymui ir mokymuisi kolegijoje, mokymosi stebėjimams, mokymosi pasivaikščiojimams.
- palaiko tarpasmeninius santykius mokykloje
- sukuria erdvę bendradarbiavimui ir bendravimui
- sukuria sąlygas naujovėms
- užtikrina nuoseklumą

Mokytojų pasitikėjimo savimi stiprinimas

- Mokytojų dalyvavimas priimant sprendimus.
- Mokytojų bendradarbiavimas
- Keitimasis patirtimi
- Kolegų stebėjimas
- Grįžtamasis ryšys
- Tobulinimas

Socialiniai ir pilietiniai gebėjimai (6)

Apibrėžimas: Tai asmeniniai, tarpasmeniniai ir tarpkultūriniai gebėjimai, apimantys visą spektrą elgsenos, padedančios asmenims veiksmingai ir konstruktyviai dalyvauti socialiniame ir profesiniame gyvenime, ypač vis įvairesnėse visuomenėse, ir prireikus spręsti konfliktus.

Pilietinė kompetencija rengia asmenis visapusiškai dalyvauti pilietiniame gyvenime remiantis socialinių ir politinių sąvokų bei struktūrų išmanymu ir aktyvaus bei demokratinio dalyvavimo jausmu.

Pilietinės ir socialinės kompetencijos sąvoka yra glaudžiai susijusi su šiuolaikinės demokratinės valstybės formavimusi. Taip yra todėl, kad ji grindžiama prielaida, jog demokratijos palaikymas ir vystymasis nevyksta "savaime", bet reikalauja informuotų, pasirengusių piliečių, pasirengusių dalyvauti demokratinių procedūrų veikloje arba pasipriešinti autoritariniams siekiams ar kitiems bandymams apriboti demokratiją, pastangų ir veiklos.

Pilietiniai ir socialiniai gebėjimai tampa dar svarbesni etniškai ir kultūriškai įvairialypėje visuomenėje. Aukštas pilietinių gebėjimų lygis leidžia siekti supratimo tarp skirtingų grupių, kurti bendradarbiavimo, pasitikėjimo ir atvirumo atmosferą ir veiksmingiau įgyvendinti politinės įvairovės idėjas.

(Walzer, 1998).

Pertrauka ☺

1 pratimas

Ant trijų spalvų popieriaus lapų mokytojai užrašo , kokios žinios, įgūdžiai ir nuostatos yra įtrauktos į socialinių ir pilietinių gebėjimų ugdymą?

"Metaplan"

- 1) Kokia yra dabartinė socialinių ir pilietinių kompetencijų ugdymo įgyvendinimo būklė?
- 2) Koks jis turėtų būti?
- 3) Kodėl ji nėra tokia, kokia turėtų būti?
- 4) Ko galima iš to pasimokyti? Kokie sprendimai iškyla?

Kur gauti informacijos apie mokyklos darbą ugdant vaikų bendrąsias kompetencijas?

- dokumentacija - sužinota remiantis rastų duomenų analize (dokumentų analizė);
- darbo procesas - sužinota remiantis aprašymais dokumentuose, stebėjimais (pamokų, pedagogų tarybos posėdžių, susitikimų su tėvais), interviu ir apklausomis, atliktomis tarp ugdymo proceso dalyvių;
- asmuo - kaip informacijos šaltinis, gautas remiantis atliktais interviu, apklausomis ir stebėjimais apie jo darbą.

Kas gali suteikti mokyklos darbuotojams reikiamą informaciją?

- moksleiviai ir absolventai
- mokytojai ir specialistai, įskaitant pagalbinius mokytojus.
- vaikų tėvai
- švietimo įstaigų, švietimo įstatymuose ir nuostatuose nurodytų kaip bendradarbiaujantys subjektai, atstovai
- psichologinio-pedagoginio konsultavimo centrai, mokytojų rengimo centrai, pedagoginės bibliotekos.

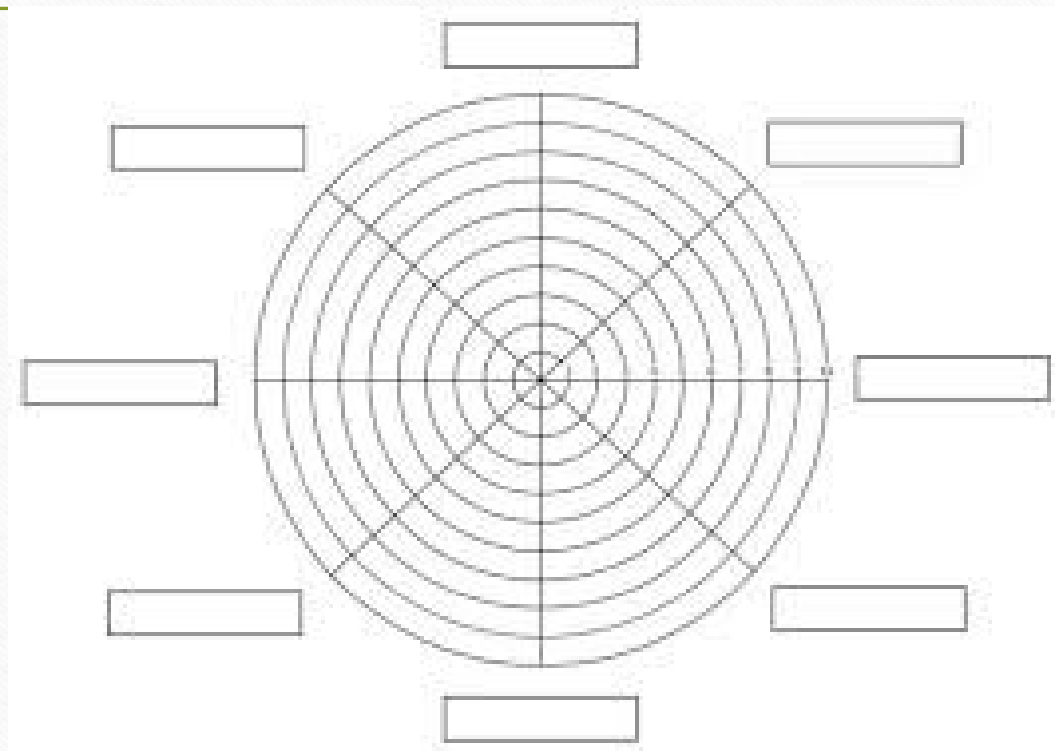
Kas gali suteikti mokyklos darbuotojams reikiamą informaciją?

- mokyklų, kuriose mokosi absolventai, direktoriai, mokytojai ir specialistai.
- partneriai, bendradarbiaujantys su mokytojais įgyvendinant vaikų ugdymo ir švietimo pagalbos procesus, pavyzdžiui, vietos institucijos ir kultūros įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, švietimo ir ugdymo įstaigos, pavyzdžiui, jaunimo rūmai, jaunimo kultūros centrai, jordanio sodai
- vadovaujančios institucijos atstovai
- mokyklų kuratorijos inspektoriai

Kiti šaltiniai

- svetainė, bendruomenės puslapis (fanų puslapis) socialiniame tinkle "Facebook";
- lankstinukai ir kita reklaminė medžiaga;
- internetiniai diskusijų forumai;
- mokytojų vedami mokomieji tinklaraščiai;
- publikacijos spaudoje, radijo ir televizijos laidos
- Vaikų dalyvavimas konkursuose, varžybose, olimpiadose ir kt. (apdovanojimai ir prizai, garso ir vaizdo įrašai, konkursų rezultatai, pvz. vaikų darbai);
- mokytojų laimėjimai (apdovanojimai ir prizai, rezultatai, pvz., publikacijos);
- projektų (kuriuose dalyvauja vaikai ir (arba) mokytojai) aprašymai ir rezultatai;
- atliktų pedagoginių eksperimentų ir inovacinės veiklos dokumentai;
- gerosios patirties aprašymai (pvz., paskelbti mokyklos kuratoriaus, mokytojų rengimo centro ar švietimo portalo interneto svetainėje);

Kompetencijos lygio matavimo pavyzdžiai.
Kompetencijos ratas

Kompetencijos ratas

1. Dalyviai atlieka savęs vertinimą - užpildo kompetencijų ratą, nurodydami savo gebėjimų ugdyti kiekvieną iš aštuonių pagrindinių kompetencijų savo vaikams lygį skalėje nuo 1 (žemiausias lygis) iki 5 (aukščiausias lygis).
2. Po to dalyviai perkelia savo rezultatus į suvestinį lapą (kompetencijų ratas perbraižytas plakate), naudodami lipnius lapelius, ant kurių užrašo skaičius skalėje nuo 0 iki 5.

Minkštieji alternatyvūs tyrimo metodai taip pat gali būti naudojami stebėsenai

Trikampio metodas - kūrybiško problemų sprendimo vizualizavimo metodas, naudojamas, pvz., per veiksmo mokymosi užsiėmimus. Apverstas trikampis simbolizuoja mokytojo apibrėžtą PROBLEMĄ įgyvendinant veiklą. Mokytojai kairėje trikampio pusėje nurodo PROBLEMAS ir kiekvienai iš jų nustato problemos sprendimo būdus (kaip galima pašalinti problemos priežastis) ir atitinkamai užrašo juos dešinėje trikampio pusėje;

ambicingų tikslų medis

Taikant šį metodą sukuriamas strateginis planas, kuriame nurodomi veiksmai, kliūtys ir būdai joms įveikti. Jei kliūčių yra mažiau nei trys, tikslas nėra ambicingas.

Todėl pirmiausia reikia apibrėžti tikslą, sudaryti kliūčių, trukdančių įgyvendinti šį tikslą, sąrašą ir tarpinių tikslų sąrašą, t. y. veiksmus, kurių reikia imtis šioms kliūtims pašalinti.

klausimo žvaigždė

atsakydami į klausimus, užrašytus ant jo rankų. Klausimų žvaigždė - tai metodas, kurį galima naudoti planuojant veiksmus arba sprendžiant problemas. Jis taip pat naudingas pateikiant informaciją apie įvairius projektus, įvykius ir pan. Svarbiausias klausimas apie klausimų žvaigždę yra klausimas apie tikslą (-us): KODĖL? Nuo to paprastai ir prasideda darbas ar pristatymas.

klausimo žvaigždė

nuotraukų vertinimas

fotoįvertinimas - mokytojai per nustatytą laiką (pvz., savaitę) arba pasirinktos veiklos vykdymo metu (pvz., miško ekspedicijos metu) fotografuoja veiklos eigą, vaikų veiklą (arba neveiklumą) ir įvairias renginio metu pasitaikančias situacijas.

Jie analizuoja gautą tyrimo medžiagą (kokia veikla, elgesys ir situacijos rodo, kad vaikai pademonstravo pasirinktai kompetencijai būdingas žinias, įgūdžius ir požiūrį, o kokia - kad jiems nepavyko išsiugdyti pakankamo lygio žinių, įgūdžių ir požiūrio).

Svarbu, kad veiklą stebintis asmuo objektyviai fiksuotų ne tik sėkmės vaizdus, bet ir sunkias situacijas, kai vaikai, pavyzdžiui, nesugeba susidoroti su užduotimi.

Nuotraukų vertinimą galima papildyti vaikų piešinių ataskaitomis, kuriomis jie iliustruoja, pavyzdžiui, ką geriausiai prisimena iš kelionės, ko išmoko, ką maloniai patyrė, kas juos nustebino ir pan.

tikslas

Vietoj skaitmeninės skalės trijuose laukuose galima pateikti simbolines "šypsėnėles": centre - besišypsantis, viduryje - neutralus, pakraščiuose - liūdnas) arba judantį diską - vaikai stovi ratu, kurio viduryje padedame kamuolį ar kitą objektą, simbolizuojantį disko centrą; mokytojas užduoda vaikams klausimus arba išsako teiginius, pavyzdžiui, "Kaip jums patiko šis pratimas?". , o vaikai, judėdami "judančiu taikiniu", rodo savo nuomonę;

kliūčių identifikavimas (jėgos laukas)

paskelbti, pvz., mokytojų kambaryje esančioje "kalbėjimo sienoje" arba surengti naudojant "postą". Mokytojai, pvz. pasirinktą veiklos įgyvendinimo savaitę, ant iškabinto plakato ("kalbančios sienos"), suskirstyto į du stulpelius, surašo atsakymus į klausimus: "Kas man padeda įgyvendinti veiklą X?", "Kas man trukdo įgyvendinti veiklą X?", arba jie įmeta "laiškus" (trumpus užrašus) į atskirus vokus ar dėžutes, pažymėtas šiais klausimais (paštas). Po savaitės pagalbininkas išanalizuoja surinktus duomenis, perduoda išvadas direktoriui ir mokytojams ir kartu su jais nustato galimus pagalbos plano pakeitimus;

Tyrimų įrankiai
Standartizuotų priemonių rinkinys

Aktyvūs mokymo metodai leidžia mokiniams aktyviai dalyvauti ugdymo procese, todėl jie labiau įsitraukia į žinių įgijimą, yra labiau motyvuoti ir iniciatyvūs.

Kaip taikyti aktyvavimo metodus įvairiuose dalykuose?

- Naudokite grupinį komandinį darbą. Suskirstykite mokinius į mažas grupėles ir duokite jiems užduotis, kurias jie turi atlikti kartu. Taip jie galės padėti vieni kitiems ir mokytis vieni iš kitų. Grupinės užduotys gali būti diskusijos, projektai, pristatymai ir eksperimentai.
- Naudokite probleminį mokymąsi. Pateikite mokiniams realių problemų, į kurių sprendimą reikia įtraukti mokinius. Tai leis jiems praktiškai pritaikyti žinias ir ugdyti kritinio mąstymo įgūdžius.
- Naudokitės technologijomis. Kompiuteriai, planšetiniai kompiuteriai, išmanieji telefonai ir interaktyviosios lentos gali būti aktyvinančios priemonės. Mokiniai gali naudotis programėlėmis ir programomis, kurios juos įtraukia į mokymosi procesą, pavyzdžiui, interaktyviomis viktorinomis, simuliacijomis ir mokomaisiais žaidimais.

Rekomenduojami aktyvinimo metodai pagrindinėje mokymo programoje
Pasirinkti aktyvinimo metodai, padedantys ugdyti pagrindines kompetencijas.

Veiksmais pagrįsti aktyvavimo metodai:

- kompiuterinių pristatymų rengimas.
- mokomieji žaidimai,
- kurti daugialypės terpės programas,
- veikla su interaktyviaja lenta,
- inscenizacijos, spektakliai,
- debatai ir diskusijos.
- Be to, rekomenduojamos muziejinės pamokos, parodos, memorialinių vietų lankymas, istorinės rekonstrukcijos, susitikimai su istorijos liudininkais, didaktinių ir mokslinių centrų (pvz., KARTA centro, Atminties ir ateities centro, TRAKT kultūrinio turizmo centro) ir Tautos atminties instituto lankymas.

Veiklos stebėjimo, įskaitant tarpusavio stebėjimą, priemonės, skirtos pasirinktiems vaikų gebėjimams ugdyti.

- **termometras** - mažiausiems vaikams skaičių skalę galima pakeisti simboliniais "šypsėnėlėmis" (besišypsantys ir liūdni - piešinio kraštuose);
- **šviesoforai** (spalvų simbolika: žalia - "žinau, patinka, galiu" ir t. t.; raudona - "nežinau, negaliu, bijau, nepatinka" ir t. t.);
- **Balionas** - kalbėdamas su vaikais mokytojas užduoda jiems klausimus ir atsakymus užrašo plakate, ant kurio nupiešiamas oro balionas (užrašai yra šūkiei ir simboliniai piešiniai, pvz., kai vaikai teigia, kad jiems patinka stebėti, mokytojas užrašo: "stebėjimas" ir nupiešia simbolinį padidinamąjį stiklą). Ant baliono kupolo galima užrašyti nuomones apie tas veiklas / užsiėmimus, kurie mažyliams patinka, balasto lygmenyje - kas jiems nepatinka, o prie krepšelio - kas ar kas jiems padeda atlikti aptariamą užduotį.

Kinga Sarad - Deć, mokymo programos "Pagalba darželiams ugdant vaikų bendruosius gebėjimus" autorė, skatina visapusišką vaikų vystymąsi.

- koncepcijų žemėlapiai;
- Alexo Osborne'o kūrybinio mąstymo metodas (smegenų šturmas);
- Carlo Orffo metodas;
- Rudolfo Labano kūrybinės (išraiškos) gimnastikos metodas;
- Veronikos Šerbornas (Veronica Sherborn) judesio raidos metodas;
- aktyvaus muzikos klausymosi metodas pagal Batia Strauss;
- parateatriniai metodai: vaidmenų keitimo technika, drama, pantomima, pirštų teatras, lėlių teatras, šešėlių teatras;
- vaikų matematika pagal Edytą Gruszczyk-Kolczyńską ir Ewą Zielińską;

Fröblow pedagogika kaip ikimokyklinio amžiaus vaikų bendrųjų kompetencijų ugdymo būdas.

Vaikai ir laikrodžiai neturi būti nuolat įsukami.

Jiems taip pat turi būti leidžiama vaikščioti.

Friedrich Fröbel

Trys idėjos pagal Fröbel

- visatos vienybę;
- pagarba vaikui ir jo individualumui;
- žaidimo svarbą vaiko raidai.

Pasak Fröbelio, ugdymas ir mokymas turėtų integruoti elementarias proto, širdies ir proto jėgas..

-
- dygsniavimas: naudodami specialią adatą ir veltinio pagalvėlę vaikai dygsniuoja raštus popieriuje, o tai gerina akies ir rankos koordinaciją, moko atkaklumo ir susikaupimo;
 - Popieriaus lankstymas: vaikai labai noriai ir kruopščiai lankstė popierių, lavindami savo smulkiąją motoriką ir lavindami vaizduotę;
 - persipynimas: paruošiamos spalvotos, siauros popieriaus juostelės ir popieriniai kilimėliai su įpjovomis - vaikai specialiu dygliuku persipina juosteles per įpjovas;
 - ornamentų kūrimas: iš paprasto languoto popieriaus lapo ir pieštuko kuriamos gražios, simetriškos kompozicijos - vaikai naudoja langelį kaip savotišką planavimo tinklą.

Mokytojo užduotys Fröbelio pedagogikoje yra šios:

- sukurti vaikams kuo daugiau patirties - svarbu, kad vaikas būtų savarankiškas savo veiksmuose ir siekdamas žinių.
- ugdomąjį poveikį, tinkamai organizuojant aplinką ir sudarant sąlygas mokytis apie supantį pasaulį.
- parinkti vaikams tinkamus žaislus - tai turi būti daiktai, kurie ugdo ir lavina vaiką, o ne atsitiktiniai ir netarnaujantys jo vystymuisi (šiuos žaislus jis vadino "dovanomis", suteikdamas jiems brangaus daikto, kuriuo reikia rūpintis ir kurį reikia gerbti, statusą).

Pasirinktų vaikų kompetencijų ugdymo būdai.

Reggio Emilia pedagogika.

Vaikas suvokiamas kaip kompetentingas kurti žinias, smalsus pažinti pasaulį ir pasirengęs mokytis.

-
- Vaikas geriausiai vystosi bendradarbiaudamas, todėl ugdymas turėtų vykti vaikų grupėje su suaugusiaisiais, o ne individualiai, nes tai padeda spręsti problemas, priimti sprendimus ir diegti naujoves.
 - Vaikas žodžiais, judesiais, piešimu, konstravimu, koliažu, muzika įvairiais būdais išreiškia savo žinias ir patirtį, todėl jo kūrybą turėtų vertinti suaugusieji.
 - Aplinka yra "trečiasis mokytojas", erdvė turėtų skatinti eksperimentuoti, palaikyti susidomėjimą, mąstymą, sudaryti sąlygas socializacijai, sąlyčiui su gamta ir kultūra; erdvės sutvarkymas turėtų įkvėpti atrasti, tyrinėti ir mokytis, ugdyti estetikos ir rūpestingumo jausmą.
 - Mokytojas yra stebėtojas ir klausytojas, partneris ir pagalbinkas sprendžiant problemas. Jis turėtų numatyti pamokos temą, atitinkančią vaikų interesus ir motyvaciją, pritaikyti pamokos eigą prie aktualijų.
 - Svarbi mokytojo darbo dalis yra dokumentavimas - jis padeda sekti vaikų mokymąsi ir tobulėjimą, sugrįžti prie idėjų, išpūdžių ir patirčių per garso ir vaizdo įrašus, vaikų veiklos fotoreportažus, dalomąją medžiagą ir pan.
 - Tėvai yra mokytojo partneriai.
 - Mokytojas yra tyrėjas, dalyvaujantis keičiantis informacija su kitais mokytojais apie grupės apmąstymus, įvykius ir problemas.

Pasirinktų vaikų kompetencijų ugdymo būdai

Metodas Carla Orffa

Pagrindinis Carlo Orffo sukurto metodo tikslas - skatinti kūrybinę išmonę ir saviraišką.

Metodo koncepcija grindžiama gimnastikos pratimų sąsaja su ritmine-muzikine kultūra. Orffas teigė, kad muzika gimsta iš kalbos, judesių ir gestų.

Dirbdamas su vaikais, jis įvedė mušamuosius instrumentus (jaunesniems vaikams) ir styginius bei pučiamuosius instrumentus (vyresniems vaikams). Svarbu naudoti ir paversti muzikos kalba tai, kas vaikui praktiškai artimiausia: žodį, gestą, judesį, aplinką.

Rudolfo Labano kūrybinės (išraiškos) gimnastikos metodas

- Mokytojas, dirbantis pagal šį metodą (dar vadinamą judesio improvizacijos metodu, šiuolaikiniu edukaciniu šokiu), tampa žaidimų bendrakeleiviu ir bendraminčiu, atviru praktikuojančiųjų kūrybinei išradingumui, jų išradingumui, fantazijai ir patirčiai.

Pasirinktų vaikų kompetencijų ugdymo būdai Judėjimo raida pagal Veroniką Sherborn

Išraiškos gimnastikos metodas ugdo vaikų kūrybinius gebėjimus, stiprina jų savigarbą ir pasitikėjimą savimi, saugumo jausmą, atsakomybę ir jautrumą, ugdo gebėjimą bendrauti su kitu žmogumi.

Pratimai atitinka natūralius vaikų poreikius ir yra savanoriški. Dalyvaudamas išraiškos gimnastikoje vaikas lavina motorinius įgūdžius, suvokia savo kūną, erdvę ir kaip joje elgtis bei dalytis šia erdve su kitais, su kuriais taip pat mokosi užmegzti glaudų ryšį.

Pasirinktų vaikų kompetencijų ugdymo būdai

Aktyvaus muzikos klausymo metodas pagal Batia Strauss,

- Aktyvaus muzikos klausymo metodas, pasak mokytojos iš Izraelio Batia Strauss, šį metodą ji sukūrė norėdama savo mokiniams pristatyti klasikinę muziką.
- Vaikai atlieka įvairią veiklą: žaidžia, šoka, deklamuoja trumpus eilėraščius ar eilėraštukus, ritmiškai kartoja paprastus gestus, bando dainuoti klausomų dainelių melodijas, ritmiškai sukasi bet kokią istoriją. Jie gali imtis dirigento ar muzikanto vaidmens, naudoti rekvizitus (instrumentus, lazdas, diskus).

Pasirinktų vaikų kompetencijų ugdymo būdai

Parateatriniai metodai: vaidmenų keitimo technika, drama, pantomima, pirštų teatras, lėlių teatras, šešėlių teatras.

Pasirinktų vaikų kompetencijų ugdymo būdai
Vaikų matematika pagal Edyta Gruszczyk-Kolczyńska ir Ewa Zielińska

- **12 teminių matematinio ugdymo ratų: orientacija erdvėje, ritmika, skaičiavimo įgūdžių formavimas, taip pat sudėties ir atimties, operacinio mąstymo ugdymas, gebėjimo matuoti ilgį ugdymas, klasifikavimas, aritmetinių uždavinių tvarkymas ir sprendimas, vaikų supažindinimas su svoriu ir svėrimo reikšme, skysčių matavimas, geometrinė intuicija, vaikų žaidimų formavimas ir matematinės veiklos fiksavimas.**

Pratybų metodų pavyzdžiai

- Kaip manote, kurie iš šių metodų labiausiai padeda ugdyti vaikų pagrindines kompetencijas?
- Kokie, jūsų nuomone, yra didžiausi sunkumai, susiję su metodų, palankių vaikų bendrųjų gebėjimų ugdymui, taikymu?

"be aiškaus tikslo, tiksliai apibrėžtų rezultatų ir gerai suplanuoto veiklos grafiko projektas, užuot tapęs nuotykiu ir įdomiu iššūkiu, virsta įtempta ir varginančia kova dėl terminų laikymosi."

Tikslas turėtų būti:

KONKREČIAUSIAS

- Ką konkrečiai norite pasiekti? • Kokio poveikio norite, kad jis būtų pasiektas?

MATOMAS

- Kaip sužinosite, kada pasieksite šį tikslą?

AMBICIALUS

- Kodėl tai svarbu? • Ką galite tuo pakeisti? • Kaip per tai galite tobulėti?

REALISTINIS

- Kokių išteklių jums reikia, kad tai pasiektumėte? • Kas gali jums padėti?

LAIKOTARPIŠKAI

- Kada norite atlikti veiklą? • Kada norite pajusti šių veiksmų poveikį? • Kaip galite nustatyti laiką?

Mažiausiai išvystytos kompetencijos:

- lygybės sąvokos išmanymas ir taikymas.
- pilietinio protesto formų išmanymas
- žinios apie konfliktų ir ginčų vaidmenį ir reikšmę valstybėje
- gebėjimas kurti pasitikėjimo atmosferą
- gebėjimas pasisakyti grupėje
- gebėjimas įvardyti savo problemas ir apie jas kalbėti
- gebėjimas dalyvauti demokratiniuose sprendimų priėmimo procesuose
- gebėjimas konstruktyviai dalyvauti bendruomenės ir kaimynystės veikloje
- gebėjimas kritiškai vertinti žiniasklaidos pranešimus politiniais ir teisiniais klausimais

Mažiausiai išvystytos kompetencijos:

- gebėjimas kritiškai vertinti konkrečius sprendimus ar praktiką, susijusią su politine ir teisine sistema.
- gebėjimas suprasti skirtingus požiūrius
- noras vertinti jam pavaldžių asmenų veiksmus
- pasirengimas keisti savo nuomonę ir eiti į kompromisą
- priklausymo ES, Europai, pasauliui jausmas 1 pasirengimas dalyvauti demokratiniuose sprendimų priėmimo procesuose
- pasirengimas tikrinti ir taisyti savo darbą
- neigiamas požiūris į prietarus, rasizmą ir diskriminaciją bei pasirengimas įveikti išankstines nuostatas
- įvairovės ir socialinės sanglaudos skatinimas

Susitikimo santrauka:

Šiandienos seminaras buvo skirtas man...";

- "Šiandien sužinojau / išmokau...";
- "Šiandien aš sužinojau/išsiaiškinau...";
- "Būtinai panaudosiu savo darbe...";
- "Šiandien įsitikinau/įsitikinau, kad...";
- "Ateityje...

Bibliografija

- Choińska-Mika, J. i Sitek, M. (red.) (2015). Realizacja podstawy programowej kształcenia ogólnego. Wnioski z badań przeprowadzonych przez Zespół Dydaktyk Szczegółowych IBE. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.
- Czerepaniak-Walczak, M. (1999). Kompetencja: słowo kluczowe czy „wytrych” w edukacji. *Neodidagmata*, 24, s. 64–65.
- Kopińska, V. i Solarczyk-Szwec, H. (red.) (2017). Kompetencje społeczne i obywatelskie w podstawach programowych kształcenia ogólnego. Analiza krytyczna. Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK.

Bibliografija

- Kompetencje społeczne i obywatelskie w podstawach programowych kształcenia ogólnego w świetle wyzwań Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 Hanna Solarczyk-Szwec
- Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polska

Bibliografia

- Dumont H., Istance D., Benavides F., Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce, tłum. Z. Janowska, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2013.
- Grzegorczyk B., Grzegorczyk M., Jas M., Juskiewicz I., Łysak K., Innowacje pedagogiczne jako nowatorskie rozwiązania programowe, organizacyjne i metodyczne podnoszące jakość pracy szkoły. Podstawa prawna i procedury wprowadzania, Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Kielce 2016.

Bibliografija

- Katarzyna Dryjas, Małgorzata Jas, Wspomaganie przedszkoli w rozwijaniu u dzieci kompetencji., Warszawa 2017
- Bogdanowicz M., Metoda Dobrego Startu, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1989.
- Bogdanowicz M., Okrzesik D., Opis i planowanie zajęć według Metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011.
- Bogdanowicz M., W co bawić się z dziećmi, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2003.
- Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie, Studio FullScan, Kielce 2000.

Dėkojame uŹ dėmesį

Joanna Soćko

Anna Gocłowska